

Чернишов Микита Олександрович

аспірант кафедри фінансів та бізнес-консалтингу

Левченко Валентина Петрівна

д.е.н., професор, професор кафедри фінансів та бізнес-консалтингу

Київського національного університету технологій та дизайну

м. Київ, Україна

ОСНОВНІ ВЕКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АТ «ОЩАДБАНК»

Тези присвячено дослідженню питань підвищення фінансової безпеки банків, зокрема АТ «Ощадбанк». Доведено, що фінансова безпека банку залежить від багатьох факторів, таких як стабільність економіки країни, якість управління банком, регулювання та нагляд за діяльністю банку, ризиковий менеджмент та інші. Підкреслюється необхідність прозорості та відкритості, постійного моніторингу та аналізу ризиків.

***Ключові слова:** управління банком, нагляд, ризиковий менеджмент, моніторинг, фінансовий сектор.*

Актуальність питання підвищення фінансової безпеки банку полягає в тому, що банки є ключовим елементом фінансової системи країни і відповідають за збереження та збільшення коштів клієнтів, а також фінансування господарської діяльності підприємств та інших суб'єктів господарювання. В разі порушення фінансової безпеки банку можливе виникнення серйозних наслідків для економіки країни, таких як зниження довіри до банківської системи, збитки для клієнтів та банків, зменшення обсягу кредитування та інвестування, зниження рівня життя населення тощо. Тому удосконалення фінансової безпеки банку є важливим завданням для всіх учасників фінансової системи.

Багато вчених долучилися до дослідження питання фінансової безпеки банків України. Так Коваленко В. В. вважає, що фінансова безпека банку залежить від багатьох факторів, таких як стабільність економіки країни, якість управління банком, регулювання та нагляд за діяльністю банку, ризиковий менеджмент та багато інших [1, с. 141].

На думку Сапрун Г. Г., фінансова безпека банку повинна базуватися на принципах прозорості та відкритості, що дозволяє клієнтам та регуляторам бути впевненими у стабільності та надійності банку [2, с. 858].

Крім того, Карчева Г. та Карчева І. підкреслюють необхідність постійного моніторингу та аналізу ризиків, що дозволяє банку своєчасно реагувати на потенційні загрози та запобігати можливим фінансовим проблемам [3, с. 172].

Узагалі ж, фінансова безпека банку є складним та багатогранним питанням, яке потребує постійної уваги та зусиль з боку менеджменту банку, регуляторів та фінансового сектору.

Таким чином, визначимо фінансову безпеку банку як здатність банку виконувати свої функції та зобов'язання перед клієнтами, дотримуючись всіх вимог законодавства та нормативно-правових актів із збереженням стійкості фінансового стану та забезпеченням високого рівня ліквідності та платоспроможності. Для досягнення належного рівня фінансової безпеки банку необхідно ефективно управляти ризиками, підвищувати капіталовкладення та забезпечувати стабільне функціонування банку на ринках фінансових послуг.

Для досягнення цієї мети слід приділяти значну увагу дослідженню наступних елементів системи фінансової безпеки, таких як:

1. Капіталізація – здатність банку забезпечувати достатній рівень капіталу для покриття збитків у разі непередбачуваних обставин, наприклад, економічної кризи, воєнного стану тощо. Велика капіталізація забезпечує стабільність банку та довіру клієнтів.

2. Ліквідність – можливість активу перетворитися на гроші в короткостроковій перспективі без зниження ціни для виконання своїх зобов'язань перед клієнтами. Ліквідність банку може бути підтримана за допомогою належного управління активами та пасивами банку.

3. Управління ризиками – банк повинен мати належну систему регулювання ризиків для забезпечення стійкості та надійності своєї діяльності. Це охоплює систему контролю над ризиками, роботу з великими клієнтами та дотримання нормативних вимог регулятора та здатність оперативно реагувати на виклики воєнного стану.

4. Інформаційна безпека – полягає у безперечному захисті своєї інформації від несанкціонованого доступу та зловживання. Для цього необхідні високі стандарти технічної безпеки та контролю доступу до даних.

5. Репутаційний ризик - полягає у забезпеченні бездоганної репутації, що вимагає належного відношення до клієнтів, дотримання етики бізнесу та забезпечення іміджу банку.

АТ «Ощадбанк», як і будь-який інший банк, має свої особливості у сфері фінансової безпеки. Переважними з них є:

По-перше, згідно з рішенням Національного банку України [4] АТ «Ощадбанк» входить до 15 системно важливих банків України. Це банки, які мають значний вплив на стабільність фінансової системи країни, зокрема, можуть викликати серйозні наслідки для реального сектора економіки та суспільства в цілому у разі їхньої неплатоспроможності. Визначення їхнього статусу як системно важливих банків дозволяє Національному банку України забезпечувати стабільність та безпеку фінансової системи країни в цілому.

Важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності країни надає АТ «Ощадбанк» статус державного банку. Зрозуміло, що рівень фінансової безпеки державного системно важливого банку має бути відповідним.

По-друге, АТ «Ощадбанк» є одним з найбільших банків в Україні за обсягом депозитів, що забезпечує його фінансову стійкість та ліквідність.

По-третє, диверсифікація активів. АТ «Ощадбанк» має широкий портфель активів, що дозволяє зменшити ризик залежності від окремих секторів економіки.

По-четверте, строге дотримання нормативів регулювання. АТ «Ощадбанк» повинен дотримуватися строгих правил та регуляторних та внутрішніх нормативів, які забезпечують його фінансову стабільність та безпеку і знаходяться під неупинним контролем регулятора.

По-п'яте, фокус на якості активів. АТ «Ощадбанк» має забезпечувати релевантну якість свого портфеля активів, що дозволить зменшити ризик неплатоспроможності клієнтів.

По-шосте, розвиток та впровадження новітніх технологій та інновацій, що дозволяє покращити якість обслуговування клієнтів та забезпечити конкурентоспроможність банку на ринках фінансових послуг.

Таким чином, підвищення рівня фінансової безпеки банку є необхідною умовою для забезпечення стабільності фінансової системи країни та захисту інтересів клієнтів банку.

Виділені основні вектори підвищення рівня фінансової безпеки банку є важливим елементом його діяльності, оскільки від цього залежить його стабільність та надійність для клієнтів та регуляторів.

На завершення можна сказати, що управління фінансовою безпекою банку є складним процесом, який потребує комплексного підходу та постійного контролю за фінансовими показниками та ризиками. Удосконалення системи фінансової безпеки дозволяє побудувати надійну та стабільну роботу банку в умовах дестабілізації економіки та воєнного стану. На пошуку шляхів для вирішення зазначених питань необхідно зосереджуватись в подальших дослідженнях.

Список використаних джерел:

1. Коваленко В. В. Фінансова безпека банків: реалії та перспективи забезпечення. Економічний форум. 2022. №2. С.141-151. DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2022-2-18>.
2. Сапун Г. Г. Економічна безпека банківського сектору економіки України у глобальних викликах сучасності. Молодий вчений, 2018. № 4(2). С. 855-860. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_4\(2\)_117](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_4(2)_117) (дата звернення: 09.03.2023).
3. Карчева Г., Карчева І. Теоретичні та практичні аспекти управління фінансово-економічною безпекою банків. Економічний аналіз. 2022. Т. 32. № 1. С. 168-198. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.01.188>.
4. Про визначення системно важливих банків : Рішення Правління Національного банку України від 08 березня 2023 року № 95-рш. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Decision_08032023_95-rsh.